

Dennis Grynnerup

BLIV KLAR

TIL PRØVE I DANSK 3

ØVEBOG

Bliv klar til Prøve i Dansk 3 Øvebog

Bliv klar til Prøve i Dansk 3 Øvebog er en del af det prøveforberedende lærebogsmateriale *Bliv klar*, der dækker alle tre danskuddannelser. Serien består af:

- *Bliv klar til Prøve i Dansk 3 revideret udgave*
- *Bliv klar til Prøve i Dansk 3 Øvebog*
- *Bliv klar til Prøve i Dansk 2*
- *Bliv klar til Prøve i Dansk 1*

Bliv klar til Prøve i Dansk 3 består af:

- Grundbog
- Hæfte om Prøve i Dansk 3
- Lærervejledning på praxisOnline
- Rettenøgler til kursister/selvstuderende på praxisOnline
- Videoer med prøvesituationer på praxisOnline
- Udtale/skelneøvelser på praxisOnline

Øvebogen henvender sig til kommende prøvedeltagere ved Prøve i Dansk 3 - både selvstuderende og kursister på sprogskoler. Med kursister kan bogen bruges som en del af undervisningen sammen med grundbogen *Bliv klar til Prøve i Dansk 3*, eller den kan bruges udenfor undervisningen til bl.a. at repetere og konsolidere ordforråd og grammatik fra grundbogen. Mange af opgaverne er så omfattende, at det giver gode muligheder for differentiering.

Materialets sigte er at understøtte, dels at de kommende prøvedeltagere kan opnå et sprogligt B2-niveau, dels at de kan opnå de faglige mål på danskuddannelse 3 modul 5. I opgaverne i bogen arbejdes der således med både pragmatisk, diskursiv og lingvistisk kompetence.

RETTEØGLE

Opgave 4 side 9

Type	Ord/udtryk
En hovedsætningskonjunktion	for
To ledsætningskonjunktioner	fordi, da
Et centraladverbium	nemlig
Tre substantiver	forklaring, grund, årsag
Et verbum	skyldes
Et udtryk, der betyder 'med det formål'	for at
Et udtryk, der betyder 'forårsaget af'	på grund af

Opgave 4 side 10

1. e
2. i
3. c
4. h
5. d/j
6. d/j
7. b
8. g
9. f

Opgave 6 side 12-13

1. Nogle mennesker vælger at bruge rigtig meget tid på at arbejde. Hvorfor tror du, de gør det? Der kan være flere grunde til, at nogle mennesker vælger at bruge rigtig meget tid på at arbejde. Nogle gør det pga. ambitioner. De arbejder meget og fokuserer meget på deres karriere, fordi de ønsker at opnå succes og anerkendelse i deres arbejde. Andre gør det for at have en høj levestandard og betale for deres udgifter. De arbejder med andre ord meget for at tjene flere penge og have råd til at leve det liv, de ønsker. En tredje forklaring kan være, at nogle mennesker bruger arbejdet til at komme væk fra problemer i deres liv. De vælger at arbejde meget, da de gerne vil undgå at forholde sig til disse problemer.

2. Nogle mennesker spiser usundt, selvom de godt ved, det er vigtigt at have sunde kostvaner. Hvorfor tror du, det er sådan? Der kan være flere årsager til, at nogle mennesker spiser usundt, selvom de godt ved, at det er vigtigt at have sunde kostvaner. Det kan skyldes, at det for nogle kan være svært at ændre deres vaner og rutiner, og de fortsætter derfor med at spise usundt, selvom de ved, at det ikke er godt for dem. For andre mennesker kan det være pga. en travl hverdag. Travlheden kan gøre det svært for dem at finde tid og overskud til at lave sund mad og spise sundt. En grund kan også være, at nogle mennesker bruger mad som en form for trøst eller belønning. De spiser således usundt for at dulme deres følelser eller forkæle sig selv.

3. Det er almindeligt i Danmark, at børn kommer i daginstitution, når de er cirka 1 år gamle. Hvorfor tror du, det er sådan? Der kan være flere forklaringer på, hvorfor mange danske børn kommer tidligt i daginstitution. En årsag til det er selvfølgelig, at Danmark har en velfærdsmodel med et veludbygget system af offentlige og private institutioner, som er tilgængelige for de fleste familier. En anden vigtig grund er, at de fleste danske forældre er på arbejdsmarkedet, og det er nødvendigt for forældrene at vende tilbage til jobbet relativt hurtigt efter barnets fødsel. Men det skyldes også, at der er flere pædagogiske og sociale fordele ved, at børnene kommer i institution. Institutionerne giver nemlig børnene mulighed for at deltage i aktiviteter, der er designet til at fremme deres udvikling. De får også mulighed for at udvikle deres sociale færdigheder, da de kan interagere med andre børn i institutionen.

4. I Danmark er der mange, der bruger cyklen til transport, eksempelvis til og fra arbejde. Hvorfor tror du, det er sådan? Det kan skyldes mange ting. En forklaring er, at cykling er en vigtig del af den danske livsstil, da det er en transportform, som har været i den danske kultur i mange generationer. Af den grund har Danmark også en veludviklet cykelinfrastruktur, der gør det nemt og attraktivt at cykle. Fx er der mange cykelstier. En anden grund er, at mange gør det pga. de sundhedsmæssige fordele, som det giver. De gør det med andre ord for at få motion og forbedre deres helbred. En tredje årsag er miljøbevidsthed. For mange er cyklen et populært valg, fordi de ønsker at reducere luftforurening og CO₂-udledning.

Opgave 9 s.17

1. (besværliggør/forbedrer), (medføre/undgå), (gå ud over/fremme)
2. (udvide/belaste), (føringe/øge), (forbedre/forværre), (gavne/svække)
3. (hæmme/styrke), (bidrage til/skyldes), (forhindre/føre til)
4. (forbedre/begrænse), (svække/styrke), (øge/reducere)

5. (gavne/~~hæmme~~), (~~førringe~~/forbedre), (reducere/~~øge~~), (resultere i/~~skyldes~~),
(~~nedbringe~~/øge), (belaste/~~gavne~~)
6. (~~øge~~/begrænse), (~~være nyttigt for~~/gå ud over), (forårsage/~~nedbringe~~), (sikre/have
konsekvenser for)
7. (fremme/~~svække~~), (medføre/~~forebygge~~), (sikre/resultere i), (påvirke/~~styrke~~)
8. (reducere/~~øge~~), (~~føre til~~/mindske), (medføre/~~forhindre~~), (~~undgå~~/resultere i), (skade/~~styrke~~),
(~~gavne~~/ramme)

Opgave 10 side 18

1. d
2. i
3. c
4. n
5. l
6. f
7. m
8. j
9. e
10. h
11. b
12. g

Opgave 11 side 19-21

Der kan være mange forskellige svarmuligheder. Nedenfor er eksempler på svar.

1. Nogle mener, at prisen på cigaretter skal hæves. Det kan reducere forbruget og antallet af rygere. Dermed kan man også nedbringe risikoen for sundhedsproblemer, der opstår som følge af rygning. Derudover kan det sikre indtægter for staten, som eksempelvis kan bruges til at finansiere sundhedsprogrammer. Omvendt kan det også ramme lavindkomstgrupper og derved skabe ulighed i samfundet. Desuden kan det øge smugling og den illegale handel med cigaretter.
2. I Danmark er det gratis at tage en uddannelse. Det kan betyde, at alle har lige adgang til uddannelse, uanset deres økonomiske situation. Det kan også forbedre uddannelsesniveaueet i samfundet og gavne den økonomiske vækst. Omvendt kan det også medføre en øget skattebyrde for samfundet.

3. I Danmark er der et stort fokus på en sund livsstil i samfundet, og det kan øge bevidstheden om sundhed og forebygge sygdom. Det kan også fremme den generelle sundhed og livskvalitet i befolkningen, da en sund livsstil kan have en positiv indvirkning på både den fysiske og mentale sundhed. Omvendt vil det måske føre til en stigmatisering af personer, som ikke lever op til de sundhedsfokuserede idealer. Det kan også betyde, at flere får spiseforstyrrelser, da der kan være et stort pres på at have en bestemt livsstil.
4. Udlændinge kan ofte arbejde i Danmark uden at skulle tale dansk, hvilket kan øge mangfoldigheden på arbejdspladserne. Det kan også styrke internationaliseringen af Danmark og bidrage til en bedre forståelse af andre kulturer og sprog. Modsat kan det hæmme integrationen af udlændinge i det danske samfund, da de ikke behøver at lære sproget, og de kan derfor have sværere ved at forstå kulturen og samfundet.
5. Nogle mener, at Danmark bør investere i hurtigtoget, for det kan sikre en mere effektiv og bæredygtig transport af passagerer og gods på tværs af landet. Det kan også medføre en øget mobilitet og styrke sammenhængskraften i samfundet, da det vil forbedre mulighederne for at rejse og arbejde på tværs af regioner og byer. Omvendt kan det resultere i mindre brug af andre transportmidler, såsom biler og fly, hvilket kan påvirke disse industrier.
6. Nogle mener, at man skal sænke den ugentlige arbejdstid, der i dag er 37 timer. Det kan forbedre work-life-balancen for arbejdstagerne, hvilket kan gavne deres trivsel, sundhed og produktivitet. Omvendt kan det øge arbejdsløsheden, da arbejdsgiverne vil have færre timer at fordele. Desuden vil det have negative konsekvenser for konkurrenceevnen for virksomhederne, da de vil have færre timer til at producere varer og tjenester.
7. Nogle mener, at man bør indføre kønskvotering på uddannelser, og det kan have både positive og negative konsekvenser. På den ene side kan det fremme ligestillingen mellem kønnene og øge diversiteten på uddannelserne. På den anden side kan det resultere i diskrimination af kvalificerede ansøgere, som ikke bliver optaget på grund af deres køn. Det kan skade konkurrenceevnen og medføre en mindre kvalificeret arbejdsstyrke, da optagelse ikke længere er baseret på merit.
8. Mange studerende har et studiejob ved siden af studierne. En ulempe ved det kan være, at det måske vil gå ud over deres karakterer og akademiske præstationer. Desuden kan det muligvis forårsage stress, der kan påvirke deres generelle trivsel og sundhed. Omvendt kan det give dem erhvervserfaring, der vil øge de studerendes jobmuligheder i fremtiden.
9. I Danmark betaler det offentlige for mange serviceydelser til borgerne, fx kontanthjælp og pension. Det positive ved det er, at det sikre lige adgang til vigtige ydelser, uanset ens

økonomiske situation. Det kan også medføre en mere lige fordeling af ressourcer og styrke den sociale mobilitet. Et negativt aspekt kan dog være, at ydelserne mindsker incitamentet til at arbejde.

10. Pensionsalderen i Danmark stiger, og det kan sikre, at der er nok midler til at finansiere pensionssystemet i fremtiden. Det kan desuden gavne arbejdsstyrken og dermed styrke den økonomiske vækst i samfundet. Omvendt kan det øge risikoen for arbejdsrelaterede sygdomme og skader, da ældre arbejdstagere kan have nedsat fysisk og mental kapacitet.
11. Nogle vælger at bruge næsten al deres tid på deres arbejde, og det kan være både positivt og negativt. På den ene side kan det gavne ens karriereudvikling, og man kan opnå en følelse af tilfredshed ved at opnå sit karrieremål. På den anden side kan det resultere i stress, hvilket kan gå ud over ens mentale og fysiske sundhed. Det vil sandsynligvis også føre til mindre tid til fritidsaktiviteter og sociale relationer, hvilket kan forringe ens livskvalitet.
12. Ofte er det mødre, der holder den længste forældreorlov, hvilket kan have flere negative konsekvenser for dem. For det første kan medføre det en ulige fordeling af ansvar og tid mellem forældrene, hvilket kan svække mødrenes karrieremuligheder og økonomiske situation. For det andet kan det også betyde, at stereotype kønsroller fastholdes, og at mulighederne for ligestilling mellem kønnene forringes.
13. For at øge trafiksikkerheden på vejene kan man eksempelvis sænke hastighedsgrænserne. Et sådant tiltag kan have både fordele og ulemper. Det kan reducere antallet af trafikulykker og skader, da trafikanterne har mere tid til at reagere på uforudsete situationer. Omvendt kan det forlænge rejsetiden og øge trængslen. Det kan også forårsage frustration og aggression hos bilisterne, hvis de føler, de ikke kan køre så hurtigt, som de ønsker.
14. På nogle skoler må børn ikke bruge deres mobiltelefon i skoletiden, og det kan der både være positive og negative aspekter ved. På den ene side kan det skabe et mere fokuseret og produktivt læringsmiljø, da det kan gavne børnenes fokus og koncentration på undervisningen og mindske distraktioner fra eksempelvis sociale medier og beskeder. Ligeledes kan det styrke børnenes digitale dannelse og betyde, at de udvikler sunde digitale vaner. Omvendt kan det forringe børnenes adgang til vigtige oplysninger, som de kan finde på nettet.
15. I Danmark kan studerende modtage SU, mens de er under uddannelse. Det kan der være flere positive aspekter ved. Det kan hjælpe de studerende med at dække deres leveomkostninger, hvilket kan gøre det lettere for dem at fokusere på deres studier og mindske deres bekymringer om økonomi. Fordi flere mennesker har råd til at tage en

uddannelse, kan det også føre til en mere uddannet arbejdsstyrke og dermed gavne samfundets konkurrencedygtighed. På den anden side kan det svække de unges motivation til at tage arbejde ved siden af studierne og dermed reducere muligheden for at opbygge erhvervserfaring. Desuden kan det øge statens udgifter til uddannelsesområdet.

16. Nogle danskere køber brugte produkter i stedet for nye. For det første kan det være en god måde at spare penge på, især hvis man har et begrænset budget. For det andet gavner det miljøet, da det sparer på naturressourcerne, resulterer i mindre affald og mindsker behovet for at producere nye varer, hvilket reducerer miljøpåvirkningen og CO2-udledningen. Endelig kan det fremme bevidstheden om forbrug og affald, hvilket kan føre til en mere ansvarlig og bæredygtig livsstil. Omvendt kan man ikke altid være sikker på, at produktet fungerer korrekt, og at det kan være svært at returnere eller få refunderet købet, hvis der er problemer med produktet. Derudover vil brugte varer muligvis være mindre holdbare, hvilket kan medføre, at man skal erstatte dem hurtigere end nye varer.

Opgave 12 side 22-23

1. B
2. D
3. C
4. D
5. A
6. B
7. D
8. A

Opgave 14 side 26

Svar 2 indeholder begrundelse og uddybning. Det gør svar 1 ikke.

Svar 2 indeholder forbinderordene: fordi, for eksempel, da, desuden, eksempelvis.

Opgave 16 side 30

Tilføjelse	Kontrast	Forklaring	Konsekvens	Eksemplificering	Organisering
Derudover Og Desuden Herudover	Omvendt På den anden side Men	Fordi Da Nemlig På grund af	Derved Således Så Derfor	Såsom Eksempelvis Bl.a. Fx	Først og fremmest For det første For det andet

	Imidlertid Dog Derimod	For	Af den grund	For eksempel	Endelig Dels - dels
--	------------------------------	-----	--------------	--------------	------------------------

Opgave 17 side 31-32

1. C
2. A
3. D
4. A
5. C
6. D
7. B
8. A
9. B
- 10.D

Opgave 18 side 33-34

1. A
2. B
3. D
4. B
5. C
6. A
7. D
8. D
9. B
- 10.C

Opgave 19 side 35-36

1. D
2. A
3. A
4. B
5. C
6. A

7. B

8. A

Opgave 20 side 37-38

Form	Eksempel	Eksempler fra teksten
Ental ubestemt n-ord	En sund kost	"en kollektiv indsats" "en aktiv rolle" "en sund kost og livsstil" "en vigtig rolle" "en aktiv livsstil" "fysisk aktivitet"
Ental ubestemt t-ord	Et sundt valg	"et alvorligt samfundsmæssigt problem" "problemet er komplekst" "et effektivt tiltag"
Bestemt	Den sunde aktivitet Det sunde liv De sunde produkter	"de centrale parter" "de sundhedsmæssige risici" "den vigtigste rolle" "de komplekse årsager" "de mest effektive forebyggelsesmetoder" "det danske samfund"
Flertal	Sunde vaner	"mange danskere er overvægtige" "forskellige niveauer" "forskellige tiltag" "de centrale parter" "flere fysiske aktiviteter" "gode træningsfaciliteter" "sunde måltider" "sundhedsorganisationer er også vigtige" "informative oplysningskampagner" "forskellige medier" "de sundhedsmæssige risici" "usunde valg" "høje afgifter" "usunde produkter" "attraktive rekreative områder" "de komplekse årsager" "de mest effektive forebyggelsesmetoder"
Komparativ	Sundere mad	"sundere vaner" "den yngre generation" "bedre muligheder" "bedre cykelstier" "bedre adgang" "dybere forståelse" "en sundere fremtid"

Superlativ	(Den/det) sundest(e) måde	“den vigtigste rolle” “de mest effektive forebyggelsesmetoder”
------------	------------------------------	---

Opgave 21 side 39-40

1. (nem/nemt/nemme), (vigtig/vigtigt/vigtige)
2. (stor/stort/store), (negativ/negativt/negative)
3. (enkelt/enkelte), (dansk/danske), (stor/stort/store)
4. (stor/stort/store), (dansk/danske) (stor/stort/store)
5. (gode/bedre/bedst), (dårlig/dårligt/dårlige)
6. (dansk/danske), (forskellig/forskelligt/forskellige), (kulturel/kulturelt/kulturelle),
(dansk/danske)
7. (ret/rette), (forkert/forkerte)
8. (stor/stort/store), (udenlandsk/udenlandske)
9. (svær/svært/svære), (svær/svært/svære), (sikker/sikkert/sikre)
10. (vigtig/vigtigt/vigtige), (optimal/optimalt/optimale)
11. (stor/stort/store)
12. (først/første), (dansk/danske)
13. (typisk/typiske), (dansk/danske)
14. (særlig/særligt/særlige), (ny/nyt/nye)
15. (stor/stort/store), (god/godt/gode), (international/internationalt/internationale)
16. (stor/stort/store), (egen/eget/egne)
17. (total/totalt/totale), (skadelig/skadeligt/skadelige)
18. (stor/stort/store), (økonomisk/økonomiske), (udenlandsk/udenlandske)
19. (religiøs/religiøst/religiøse), (sundhedsmæssig/sundhedsmæssigt/sundhedsmæssige)
20. (stor/stort/store), (vigtig/vigtigt/vigtige)
21. (mulig/muligt/mulige), (daglig/dagligt/daglige), (sandsynlig/sandsynligt/sandsynlige),
(lettilgængelig/lettilgængeligt/lettilgængelige)
22. (vigtig/vigtigt/vigtige), (god/godt/gode), (aktiv/aktivt/aktive), (dansk/danske)
23. (rig/rigt/rige), (særlig/særligt/særlige), (alvorlig/alvorligt/alvorlige)
24. (kontroversiel/kontroversielt/kontroversielle)
25. (høj/højt/høje), (stressende/stressede)
26. (stor/stort/store), (økonomisk/økonomiske), (høj/højt/høje)

Opgave 22 side 41-43

1. vigtig, økonomiske

2. oprindelige, rige, fattige
3. vanskeligt, rigtige
4. ligegyldigt, nyttige
5. nyttige, forskellige, grammatiske
6. nye, veldokumenterede, klimamæssige
7. høje, alvorlige
8. dyb, danske
9. store
10. færre, ledelsesmæssigt
11. alvorlige, letteste, overvægtige
12. forskellige, nødvendigt, uhensigtsmæssig
13. gode, høje, bedre
14. dårlige, store, samfundsmæssige
15. stort, skæv
16. effektivt, nyt, forskellige, nyttige
17. godt, forskellige
18. god, frivilligt, gode
19. stor
20. forskellige, gode, eget
21. gode, sundhedsmæssige, billige, sunde
22. forskellige, utilfredse, nye
23. frivilligt, særlige, forskellige
24. dansksproglige, stor, kulturelle

Opgave 23 side 44-46

1. udenlandsk, danske, samlede, danske
2. fleksible, effektivt, stor, mentale, fysiske, fleksible. længere, normalt, uformelle
3. skæv, prestigefulde, naturvidenskabelige, stort, alvorlige, mandlige, kvindelige, stærke, faglige
4. forskellige, europæiske, hurtigere, nye, høje, danske, større, danske, socialt, stor/større, danske
5. store, bedre, godt, socialt, god, nødvendige, stort, faglige
6. billigt, praktisk, sund, flade, perfekte, aktiv, alvorlige
7. nyttige, vigtige, rigtige, nervøse, bekymrede
8. rette, stort, høje, svær, gode

9. menneskeskabte, nødvendigt, nye, private, stort

10. små, nye, socialt, godt, alvorlige, nye, små, fremtidige

Opgave 24 side 47

Infinitiv	Nutid	Datid	Førnutid	Førdatid
at acceptere	accepterer	accepterede	har accepteret	havde accepteret
at glemme	glemmer	glemte	har glemt	havde glemt
at foretrække	foretrækker	foretrak	har foretrukket	havde foretrukket

Infinitiv	Nutid	Datid	Førnutid	Førdatid
at acceptere	bliver accepteret	blev accepteret	er blevet accepteret	var blevet accepteret
at glemme	bliver glemt	blev glemt	er blevet glemt	var blevet glemt
at foretrække	bliver foretrukket	blev foretrukket	er blevet foretrukket	var blevet foretrukket

Infinitiv	Nutid	Datid	Førnutid	Førdatid
at acceptere	accepteres	(s-passiv bruges ikke i datid, førnutid eller førdatid)		
at glemme	glemmes	(s-passiv bruges ikke i datid, førnutid eller førdatid)		
at foretrække	foretrækkes	(s-passiv bruges ikke i datid, førnutid eller førdatid)		

Opgave 25 side 48-49

1. (~~acceptere~~/~~accepterer~~) de nye arbejdsvilkår, og derfor strejkede de.
2. (~~klage over~~/at klage over), (~~forstå~~/~~forstår~~)
3. (~~fulgte~~/~~følger~~), (~~følger~~/at følge), (~~have~~/~~har~~) et godt prøveresultat.
4. (~~glemmer~~/at glemme), (~~gå~~/~~gik~~), (~~har glemt~~/havde glemt)
5. (~~gødkender~~/godkende)
6. (~~ignorerer~~/at ignorere)
7. (~~blev begået~~/er blevet begået), (~~satte~~/~~har sat~~)
8. (~~har beklaget~~/beklagede)
9. (~~indførte~~/har indført), (~~indføre~~/~~indfører~~)
10. (~~fik~~/~~får~~), (~~risikere~~/risikerer), (at blive/~~bliver~~)
11. (~~belaster~~/~~belastede~~), (~~svække~~/~~svækker~~)

12. (~~gør~~/gøre), (~~bevarer~~/at bevare)
13. (~~har holdt~~/holdt), (~~har domineret~~/ dominerede)
14. (erkender/~~erkende~~), (løse/~~løser~~), (at lave/~~laver~~), (have erkendt/~~havde erkendt~~)
15. (fastholde/~~at fastholde~~)
16. (~~fjerne~~/fjernes)
17. (~~foretrække~~/foretrækker), (~~foretrak~~/foretrækker), (~~arbejde~~/at arbejde)
18. (~~forhindrer~~/at forhindre), (~~har~~/at have)
19. (at forklare/~~forklare~~), (at bruge/~~bruger~~)
20. (~~førringer~~/fornings)
21. (~~forstyrres~~/forstyrrer), (skaber/~~skabe~~)
22. (~~er flyttet~~/flyttede), (~~fortryder~~/fortrød), (begyndte/~~er begyndt~~)
23. (forudsætter/~~forudsatte~~), (~~skaffe~~/skaffes)
24. (hører/~~høre~~), (~~idylliserer~~/idyllisere)
25. (kræver/~~kræves~~), (~~løse~~/at løse)
26. (har oplevet/~~oplevede~~)
27. (~~ændrede~~/blev ændret), (blev øremærket/~~øremærkede~~)

Opgave 26 side 50-52

1. har fravalgt, fravælge
2. at forlænge
3. har forebygget
4. har analyseret, analysere
5. bekræftede
6. indrømmede
7. medføre
8. misforstod
9. at planlægge
10. har produceret
11. at påvirke
12. bliver omtalt
13. opnå, har opnået
14. at overholde
15. har overvejet, overvejer
16. at reducere, reducere
17. at sikre

- 18. strammede, strammes
- 19. at sænke
- 20. tvinges
- 21. at udskifte, har udskiftet
- 22. at undgå, undgår
- 23. at vurdere
- 24. øges
- 25. blev afkortet, afkortes
- 26. foreslog, er blevet foreslået

Opgave 27 side 53-56

andel

antallet

argumenter

behov

betydninger

diagrammet

eksempler

fleksibiliteten

forbud

fordelene

forklaringer

formålet

forslag

gevinsterne

grunde

hensigten

holdningen

informationer

konsekvenser

krav

løsningerne

meninger

muligheder

opfordringen

omkostninger
problemer
redskaber
reglen
ressourcerne
resultatet
råd
synspunktet
udfordringer
udgiften
ulemper
årsager

Opgave 28 side 57-58

1. (konsekvens/konsekvensen/konsekvenser/konsekvenserne)
2. (Afgift/Agiften/Afgifter/Afgifterne)
3. (Nye smartphonen/Ny smartphone/Den nye smartphone)
4. (dansker/danskere/danskeren/danskerne)
5. (fordel/fordelen/fordele/fordelene)
6. (karrieremuligheden/karrieremuligheder/karrieremulighederne)
7. (Det kønsopdelte arbejdsmarked/~~Kønsopdelt arbejdsmarkedet~~/Det kønsopdelte arbejdsmarkedet), (~~bedste arbejdskraften~~/den bedste arbejdskraft/~~bedste arbejdskraft~~)
8. (ungs/unges/ungers/ungernes), (~~en pris~~/prisen/pris)
9. (sundhed/sundheden/sundheder/sundhederne)
10. (~~arbejdsplads~~/en arbejdsplads/~~et arbejdsplads~~)
11. (~~semester~~/semesteret/semestre),
(karrieremulighed/karrieremuligheden/karrieremuligheder/karrieremulighederne)
12. (~~sociale arv~~/den sociale arv/~~den sociale arven~~)
13. (medarbejder/en medarbejder/medarbejdere)
14. (arbejdsliv/arbejdslivet/arbejdsliven)
15. (en grænse/grænse/grænsen)
16. (~~presset boligmarked~~/det presset boligmarked/det pressede boligmarked/~~pressede boligmarkedet~~)
17. (ung/unger/unge), (deres kriminelle handlinger/~~deres kriminelle handlingen~~/deres kriminelle handlingerne)

18. (~~uge/ugen/uger/ugerne~~)
19. (~~det sociale samvær/det sociale samværret/socialt samværret~~),
(~~konsekvens/konsekvenser/konsekvenserne~~)
20. (~~dansker/danskeren/danskere/danskerne~~), (~~en hverdag/hverdag/hverdagen~~)
21. (~~store byerne/de store byer/de store byerne~~), (~~bedre lokalmiljøet/et bedre lokalmiljø/en bedre lokalmiljø~~)
22. (~~afgift/en afgift/et afgift/afgiften~~), (~~ung/unge/unger~~)
23. (~~konsekvens/konsekvenser/konsekvenserne~~), (~~små lokalsamfunder/små lokalsamfundene/de små lokalsamfund~~)
24. (~~ny arbejdsplads/et nyt arbejdsplads/en ny arbejdsplads~~)
25. (~~godt arbejdsmiljø/et godt arbejdsmiljø/en god arbejdsmiljø/et godt arbejdsmiljøet~~)
26. (~~stort problem/en stor problem/et stort problem~~)
27. (~~dansker/danskeren/danskere/danskerne~~)
28. (~~måde/måden/mådet~~), (~~barn/børn/børnene~~)
29. (~~det danske samfund/danske samfundet/det danske samfundet/den danske samfund~~)
30. (~~pris/en pris/prisen/priset~~)

Opgave 29 side 59-61

1. år, antallet, indvandrere, arbejdsmarked, velstand, samfundsøkonomien, virksomheder
2. danskere, arbejdstider, fordele, sundhed, ulemper, fleksibiliteten, arbejdsuger, timer
3. halvdelen, danskerne, idrætsforeninger, organisationer, grunde, frivillige, verden, samfund, muligheden/mulighederne, samfund
4. undersøgelser, danskere, faktorer, samfundet, danskers, krav, sygehuse, personalet, patienter, dagen, videnarbejdere, grænser
5. kønsfordelingen, uddannelser, kvinder/kvinderne, kvinder, fag, konsekvenser, uddannelser, samfundet, psykologer, læger, køn, miljøer, perspektiver
6. sabbatår, andelen, unge, niveau, år, studievalg, risikoen, universitetet, samfundet, arbejdsmarkedet, statskassen
7. sundhedsvæsenet, sundhedsydelse, uligheden, samfundet, risikoen, grupper, lande, formålet, adfærd, brugen, læger, patienter, udgifter, skatteydere, lægebesøgene, ventetider, patienter
8. unge, byer, storbyerne, oplevelser, udfordringer, kommunerne, familier
9. fordele, ulemper, fordelene, læringsmuligheder, applikationer, færdigheder, muligheder, ulemperne, evne, tidspunkter

Opgave 30 side 62

Hej Claus

Mange tak for din mail! Jeg var glad for at høre fra dig.

Du spurgte til min (ferie/~~ferien~~). Det var en rigtigt (dejlig/~~dejligt~~) ferie, og jeg nød virkelig at vandre i de nepalesiske (~~bjergene~~/bjerger). Jeg har længe haft (~~drøm~~/en drøm) om at komme til Himalaya, og nu er (~~drøm~~/drømmen) gået i opfyldelse. (Bjerger/Bjergene) var utroligt (~~smukt~~/smukke), og selvom det var fysisk (~~hård~~/hårdt), så var det en (fantastisk/~~fantastiske~~) tur.

Mht. larmen på (~~køtor~~/kontoret) så synes jeg helt klart, du skal sige noget til dine (~~kollegerne~~/kolleger). Det kan selvfølgelig være (svært/~~svær~~), men jeg er (sikker/~~sikkert~~) på, at du kan finde en (god/~~godt~~) og (pæn/~~pæne~~) måde at sige det til dem på. Jeg tror godt, at de kan forstå, at det forstyrrer dig, hvis de snakker højt.

Jeg kender godt (~~følelse~~/følelsen) af at være virkelig træt om (fredagen/~~fredag~~), så jeg kan godt forstå, du bare gerne vil hjem. Men jeg synes alligevel, du skal prøve at blive og hygge dig med dine (kolleger/~~kollegerne~~). Du behøver ikke gøre det hver (uger/~~uge~~), og du behøver heller ikke at blive i (lang/~~langt~~) tid. Måske kunne du bare blive i en time. Det vigtigste er, at du deltager i det (sociale/~~socialt~~) samvær på din (arbejdsplads/~~arbejdspladsen~~), og at du viser, du gerne vil være en del af (fællesskabet/~~fælleskab~~). Jeg tror ikke, du skal undervurdere (betydning/~~betydningen~~) af (sociale/~~social~~) relationer på (arbejdsplads/~~en arbejdsplads~~), og det er en uskreven (~~reglen~~/regel), at man deltager i (sociale/~~social~~) arrangementer på (arbejdsplads/~~arbejdspladser~~) i Danmark.

Jeg havde fuldstændig glemt Steens (fødselsdag/~~fødselsdagen~~), så tak fordi du mindede mig om den. Jeg er ikke ret god til at finde på (gaver/~~gaverne~~) til folk, men jeg ved, at Steen elsker at prøve nye (~~restauranten~~/restauranter). Så hvad siger du til, at vi inviterer ham ud at spise?

Jeg vil gerne høre mere om dit (job/~~jøbbet~~), så hvad med at mødes i næste (uge/~~ugen~~)? Så kan vi også snakke mere om Steens (~~gaven~~/gave).

Mange hilsner Luiza

Opgave 31 side 63

Når du lærer et sprog, (ledsætning)
skal du lære rigtigt mange ord. (hovedsætning)
Men du ved måske ikke, / Men måske ved du ikke, (hovedsætning)
hvordan du effektivt kan lære ord. / hvordan du kan lære ord effektivt. (ledsætning)
Du kan selvfølgelig prøve at lære ved at huske ordlister udenad. / Selvfølgelig kan du prøve at lære ved at huske ordlister udenad. (hovedsætning)
Det er dog ikke den mest effektive måde. / Dog er det ikke den mest effektive måde.
(hovedsætning)
Hvad kan du gøre i stedet for? (hovedsætning)
Først og fremmest er et godt råd at repetere ordene regelmæssigt. / Et godt råd er først og fremmest at repetere ordene regelmæssigt. (hovedsætning)
Hvis du gerne vil kunne huske ordene permanent, (ledsætning)
er det vigtigt at gentage ordene jævnligt. / er det vigtigt jævnligt at gentage ordene.
(hovedsætning)
Det kan du for eksempel gøre på Quizlet, / For eksempel kan du gøre det på Quizlet
(hovedsætning)
hvor du eksempelvis kan bruge flashcard-funktionen til at teste dig selv. (ledsætning)
Et andet godt råd er at fokusere på de ord, der er mest vigtige. / At fokusere på de ord, der er mest vigtige, er et andet godt råd. (hovedsætning)
Det vil sige de højfrekvente ord og de ord, som du har mest brug for til prøven. / Det vil sige de ord, som du har mest brug for til prøven, og de højfrekvente ord. (hovedsætning)
Endelig bør du forsøge at bruge ordene så meget og så ofte som muligt. / Du bør endelig forsøge at bruge ordene så meget og så ofte som muligt. (hovedsætning)
Hvis ord ikke bruges, / Hvis ikke ord bruges, (ledsætning)
kan man nemt glemme dem. / kan man glemme dem nemt. (hovedsætning)

Opgave 32 side 64-65

1. Hvis unge ikke tager et eller flere sabbatår, kan de komme hurtigere igennem uddannelsessystemet og ud på arbejdsmarkedet.
2. Hvis den offentlige transport ikke gøres billigere, kan vi ikke få flere til at vælge toget eller bussen frem for bilen. / Hvis ikke den offentlige transport gøres billigere, kan vi ikke få flere til at vælge toget eller bussen frem for bilen.
3. Når der er sociale arrangementer (fx jule- og sommerfrokoster) på en arbejdsplads, vil det efter min mening gavne arbejdsmiljøet

4. Hvis der ikke kommer højere afgifter på flyrejser, vil folk sandsynligvis fortsætte med at flyve mere og mere i fremtiden. / Hvis ikke der kommer højere afgifter på flyrejser, vil folk sandsynligvis fortsætte med at flyve mere og mere i fremtiden.
5. Efter min mening kan man ikke få flere til at holde op med at ryge, hvis prisen på cigaretter ikke sættes markant op. / Efter min mening kan man ikke få flere til at holde op med at ryge, hvis ikke prisen på cigaretter sættes markant op.
6. Det kan være med til at aflaste det faste personale i sundheds- og omsorgsfagene, hvis der i højere grad bruges frivillig arbejdskraft i fremtiden.
7. Fordi man ikke skal betale for at tage en videregående uddannelse i Danmark, kan flere i samfundet tage en uddannelse - også unge fra resourcesvage familier.
8. Det kan hjælpe unge med at komme ind på et presset boligmarked i Danmark, hvis deres forældre gerne vil købe en lejlighed til dem, som de kan leje.
9. Hvis man ikke arbejder på fuld tid, kan det have negative konsekvenser for ens karrieremuligheder. / Hvis ikke man arbejder på fuld tid, kan det have negative konsekvenser for ens karrieremuligheder.
10. Jeg mener, at børn naturligvis bør have pligter i hjemmet, så de kan lære at tage ansvar.
11. Jeg synes, at man snarest muligt bør indføre højere flyafgifter, da flyrejser udleder rigtigt meget CO2.
12. CO2 -afgifter på flyrejser kan ramme lavindkomstfamilierne, for de kan betyde, at almindelige danskere pga. afgifterne får sværere ved at få råd til at rejse. / CO2 -afgifter på flyrejser kan ramme lavindkomstfamilierne, for de kan betyde, at almindelige danskere får sværere ved at få råd til at rejse pga. afgifterne.
13. Mange mennesker har gennem internettet konstant adgang til deres arbejde, hvilket kan betyde, at grænsen mellem arbejde og fritid muligvis bliver uklar. / Mange mennesker har konstant adgang til deres arbejde gennem internettet, hvilket kan betyde, at grænsen mellem arbejde og fritid muligvis bliver uklar.
14. Der er forskellige uskrevne regler på danske arbejdspladser. Fx er det vigtigt at vide, at man ikke kommer for sent på arbejde eller til møder.
15. På danske arbejdspladser er der generelt stor tillid til, at medarbejderne selv passer deres arbejdstid og arbejdsopgaver. / På danske arbejdspladser er der generelt stor tillid til, at medarbejderne passer deres arbejdstid og arbejdsopgaver selv.
16. Hvis vi ikke får mere frivillig arbejdskraft, vil der være arbejdsopgaver, der ikke kan løses, da det lønnede personale ikke har tid til at løse dem. / Hvis ikke vi får mere frivillig arbejdskraft, vil der være arbejdsopgaver, der ikke kan løses, da det lønnede personale ikke har tid til at løse dem.

17. Hvis mange studerende ikke gennemfører deres uddannelse, kan det desværre betyde store omkostninger både for de unge og for samfundet generelt.
18. Det har stor betydning for samfundet, at antallet af udenlandske lønmodtagere i de seneste årtier har været stigende. / Det har stor betydning for samfundet, at antallet af udenlandske lønmodtagere har været stigende i de seneste årtier.
19. Hvis den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid sættes ned til 30 timer om ugen, vil det formentligt medvirke til at reducere risikoen for stress hos danskerne.
20. På nogle skoler må elever ikke bruge deres mobiltelefon i skoletiden, men det kan efter min mening være problematisk, at børn således ikke lærer at bruge deres mobiltelefon på en hensigtsmæssig måde.
21. Unge skal normalt ikke betale for at få en uddannelse i Danmark. Det kan være en ulempe, da nogle unge derfor måske ikke overvejer deres studievalg godt nok.
22. Der er nogle mennesker, der i perioder vælger at bruge næsten al deres tid på arbejdet, og det kan desværre gå ud over nærværet med familie og venner. / Der er nogle mennesker, der vælger at bruge næsten al deres tid på arbejdet i perioder, og det kan gå ud over nærværet med familie og venner desværre.
23. I Danmark opdrages mange børn og unge fra en tidlig alder til at klare sig selv, hvilket selvfølgelig kan styrke børnenes selvstændighed og selvværd.
24. Hvis udlændinge ikke lærer dansk, når de bor i Danmark, kan det efter min mening være skadeligt for integrationen. / Hvis ikke udlændinge lærer dansk, når de bor i Danmark, kan det være skadeligt for integrationen efter min mening.
25. Det kan skabe problemer med mangel på arbejdskraft i nogle brancher, når der ikke er nok unge, som vælger en erhvervsuddannelse.
26. Hvis der ikke er gode offentlige transportmuligheder for folk i de mindre byer, bliver de desværre tvunget til at vælge bilen, og det kan være skadeligt for miljøet. / Hvis ikke der er gode offentlige transportmuligheder for folk i de mindre byer, bliver de desværre tvunget til at vælge bilen, og det kan være skadeligt for miljøet.
27. Når der ofte er meget uro i en skoleklasse, går det desværre ud over elevernes trivsel og læring.
28. Mange forældre laver frivilligt arbejde i en forening, fordi de selv har børn, der dyrker deres fritidsinteresse i foreningen.

Opgave 33 side 66

1. Når mange flytter fra de små lokalsamfund, kan det betyde, at der ikke vil være nok arbejdskraft udenfor de store byer.

2. Hvis der indføres højere afgifter på produkter forbundet med stor CO2 -udledning (fx oksekød), vil folk købe færre af dem, og det vil gavne miljøet.
3. Hvis der indføres højere afgifter på flyrejser, vil det ramme lavindkomstgrupper i samfundet, som måske ikke vil have mulighed for at rejse på ferier til udlandet.
4. Når mange tager bilen på arbejde, påvirker det ikke kun klimaet. Det påvirker også befolkningens sundhed.
5. Nogle folk mener, at deres hverdag ikke kan fungere uden en bil, fordi bilen er hurtigere og nemmere at bruge end andre transportmidler.
6. Der er nogle unge, der ikke søger ind på en uddannelse lige efter gymnasiet. De vælger i stedet at tage et eller flere sabbatår, hvilket giver dem mulighed for at spare penge op eller få andre oplevelser.
7. Nogle kommuner gør mere og mere brug af frivillig arbejdskraft, fx i pleje- og sundhedssektoren, og på den måde kan de spare penge på løn til ansatte.
8. Efter min mening bør samfundet prøve at påvirke unges usunde livsstil, fx ved at hæve priserne på alkohol og cigaretter.
9. I mange børnehaver vil man gerne rekruttere flere mandlige pædagoger, da nogle mener, at de kan noget særligt sammen med børnene, som kvinderne ikke kan.
10. Nogle er imod kønskvotering, da de mener, at ligestillingen allerede er en realitet i Danmark.
11. Til sociale arrangementer såsom sommerfester og julefrokoster kan man styrke relationen til sine kolleger, og derfor er det vigtigt at deltage i dem.
12. Det kan være en god idé at læse et eller flere semestre i udlandet, for de fleste oplever at komme hjem som en stærkere og mere selvstændig person. Når du bor i et andet land, skal du nemlig lære at klare dig selv.
13. Et vigtigt argument imod brugerbetaling på uddannelse er, at brugerbetaling vil ramme dem, som gerne skal bryde den sociale arv.
14. Kan du forklare mig, hvorfor der ikke er nogen kvinder i bestyrelsen?
15. Hvis man gennem internettet har konstant adgang til sit arbejde, fx sin arbejdsmail, er der risiko for, at man kan blive stresset.
16. Hvis man ikke deltager i det sociale samvær med kollegerne, risikerer man måske at blive ekskluderet fra fællesskabet på arbejdspladsen.
17. Hvis man ikke arbejder på fuldtid, står man ikke til rådighed for sin arbejdsgiver i samme grad som kollegerne, der arbejder 37 timer, og det kan have karrieremæssige konsekvenser.

Opgave 35 side 69-71

1. til (et alternativ til noget/nogen)
2. på (at være opmærksom på noget/nogen)
3. overfor (at være skeptisk overfor noget/nogen)
4. til (at være vant til noget)
5. fra (bortset fra noget/nogen)
6. for (i stedet for noget/nogen)
7. På (på trods af noget)
8. Til (til gengæld)
9. om (uanset om ... eller ej)
10. over (at klage over noget/nogen)
11. til (at have/få/give adgang til noget)
12. for (et argument for noget)
13. for (at have et behov for noget)
14. for (at være en betingelse for noget)
15. af (en betydning af noget)
16. på (at være/give et eksempel på noget)
17. imod (et forbud imod noget)
18. ved (en fordel ved noget)
19. til (at være en grund til noget)
20. på (at være/give en forklaring på noget)
21. med (at være/at have et formål med noget)
22. for (at være en forudsætning for noget)
23. om (at have en forventning om noget)
24. af (at være en følge af noget)
25. for (at være en gevinst for noget/nogen)
26. med (en hensigt med noget)
27. til (en holdning til noget)
28. af (en konsekvens af noget)
29. til (at have lyst til noget)
30. på (en løsning på noget)
31. om (en mening om noget)
32. mod (en modstand mod noget)
33. for (at have/give mulighed for noget)
34. til (at være/komme med en opfordring til nogen)

- 35. ved (en omkostning ved noget)
- 36. ved (et problem ved noget/nogen)
- 37. til (et redskab til noget)
- 38. af (at være et resultat af noget)
- 39. for (at være risiko for noget)
- 40. for (en sandsynlighed for noget)
- 41. ved (en udfordring ved noget/for nogen)
- 42. ved (en ulempe ved noget/for nogen)
- 43. til (at være en årsag til noget)
- 44. for (at være/blive udsat for noget)

Opgave 37 side 73-74

- 1. (~~Således~~/Hidtil)
- 2. (~~til gengæld~~/for eksempel)
- 3. (imidlertid/~~eksempelvis~~)
- 4. (~~alligevel~~/derfor)
- 5. (~~omvendt~~/nemlig)
- 6. (Tværtimod/~~Heldigvis~~)
- 7. (efterhånden/~~desværre~~)
- 8. (Samtidig/~~Dermed~~)
- 9. (~~mødsat~~/desuden)
- 10. (~~Imidlertid~~/Således)
- 11. (~~Omvendt~~/Altså)
- 12. (~~derfor~~/imidlertid)
- 13. (dog/~~ligeledes~~)
- 14. (Samtidig/~~Omvendt~~)
- 15. (Faktisk/~~Alligevel~~)
- 16. (tværtimod/~~heller ikke~~)
- 17. (Herudover/~~Derimod~~)
- 18. (~~Mødsat~~/Derudover)
- 19. (~~omvendt~~/ligeledes)
- 20. (~~Omvendt~~/Derfor)
- 21. (~~Heldigvis~~/Desværre)

Opgave 38 side 75-76

1. (konsekvenser af/~~forklaringer på~~)
2. (~~krav~~/opfordringer)
3. (forklaringer på/~~problemer ved~~)
4. (årsager til/~~konsekvenser af~~)
5. (gennemsnit/~~almindelighed~~)
6. (~~tid~~/ressourcer)
7. (fællesskabet/~~resultaterne~~)
8. (grund til/~~ulempe ved~~)
9. (~~opgaver~~/fordele)
10. (~~holdninger~~/kompetencer)
11. (~~mobilitet~~/fleksibilitet)
12. (~~sandsynlighed~~/tilfældighed)
13. (Et resultat af/En forklaring på)
14. (~~fordele ved~~/uenighed om) loven.
15. (indflydelse på/~~interesse for~~)
16. (effekten af/~~ulempen ved~~)
17. (konsekvenserne ved/~~holdningerne til~~)
18. (udfordringer/~~fordele~~)
19. (~~et argument for~~/en konsekvens af)
20. (rettigheder/~~pligter~~)
21. (~~årsager til~~/løsninger på)
22. (forudsætningen/~~konsekvensen~~)
23. (opfordringer/~~forbud~~)
24. (formål/~~resultat~~)
25. (~~følger af~~/årsager til)

Opgave 39 side 77-78

1. (aflaste/~~belaste~~)
2. (~~øge~~/undgå)
3. (skyldes/~~forklare~~)
4. (udelukker/~~skyldes~~)
5. Det (kræver/~~sikrer~~)
6. (~~førringer~~/forbedrer)
7. (~~ødelægge~~/højne)
8. (berige/~~besværliggøre~~)

9. (~~producerer~~/~~køber~~)
10. (~~udelukker~~/betyder)
11. (~~fravælger~~/foretrækker)
12. (spare på/~~spilde~~)
13. (fravælge/~~overveje~~)
14. (~~styrke~~/belaste)
15. (medfører/~~forhindrer~~)
16. (~~øger~~/nedbringer)
17. (~~afviser~~/bekræfter)
18. (betyder/~~forudsætter~~)
19. (~~skyldes~~/betyde)
20. (~~undgår~~/opnår)
21. (forbedres/~~føringes~~)
22. (fremme/~~hæmme~~)
23. (besværliggøre/~~styrke~~)
24. (højne/~~føringe~~)
25. (mindske/~~øge~~)
26. (accepteret/~~afvist~~)
27. (øge/~~nedbringe~~)
28. (~~skadet~~/gavnet)
29. (berige/~~svække~~)
30. (føringe/~~forbedre~~)

Opgave 40 side 79-80

1. (skadeligt/~~positivt~~)
2. (~~usædvanlig~~/ligegyldig)
3. (unødvendigt/~~fornuftigt~~)
4. (~~rette~~/forkerte)
5. (familiemæssige/~~økonomiske~~)
6. (~~faste~~/fleksible)
7. (almindeligt/~~sjældent~~)
8. (~~nuværende~~/fremtidig)
9. (sundhedsmæssige/~~økonomiske~~)
10. (i stand til/~~tvunget til~~)
11. (~~vanskeligt~~/attraktivt)

12. (~~træt~~ af/vild med)
13. (~~nødvendigt~~/bekymrende)
14. (~~øjeblikkelig~~/forebyggende)
15. (~~tilstrækkeligt~~/nødvendigt)
16. (~~anden~~/væsentlig)
17. (~~billigt~~/effektivt)
18. (almindeligt/~~sjældent~~)
19. (~~gavnlig~~/negativ)
20. (~~ualmindeligt~~/naturligt)
21. (~~positivt~~/skadeligt)